

§ 218

Yttrande angående ansökan om tillstånd till täktverksamhet, Norrbottens Entreprenad och Maskin AB

Ärendenr M-2019-3547

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att:

1. Tillstyrka Norrbottens Entreprenad och Maskin AB:s ansökan i den del som avser tillstånd till utökad täktverksamhet på fastigheten Rutvik 11:20 och S:1
2. Avstyrka den del av ansökan som avser återvinning av avfall för anläggningsändamål, verksamhetskod 90.141.
3. Lämna yttrande över ansökan i enlighet med vad som sägs under rubriken "*Avdelning miljö och byggs bedömning och synpunkter*".

Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Norrbotten har begärt att miljö- och byggnadsnämnden i Luleå kommun yttrar sig över Norrbottens Entreprenad och Maskin AB:s ansökan om tillstånd till täktverksamhet på fastigheten Rutvik 11:20 och S:1. Ansökan avser brytning av berg, sortering och krossning av berg samt lagring, mekanisk bearbetning och återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål. Ansökan gäller en utökning av redan befintlig täktverksamhet.

Avdelning miljö och bygg bedömer att den sökta verksamheten bör kunna tillåtas. För att minimera risk för störningar från verksamheten lämnar avdelning miljö och bygg synpunkter på delar som bör förtydligas i tillståndet.

Beskrivning av ärendet

Bolagets yrkanden

Norrbottens Entreprenad och Maskin AB, nedan kallat bolaget, har ansökt hos Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Norrbotten om tillstånd till utökad täktverksamhet på fastigheten Rutvik 11:20 och S:1. Ansökan avser en utökning av befintlig täktverksamhet. Ansökan omfattar uttag av 6 900 000 ton berg under en 20-årsperiod. Ansökan avser även sortering och krossning

av berg samt hantering av icke-farligt avfall genom lagring som en del av att samla in avfall, mekanisk bearbetning och återvinning för anläggningsändamål. Det avfall som avses hanteras är frästa asfaltmassor och mesa samt schaktmassor till återställning av täkten.

Avdelning miljö och bygg bedömning och synpunkter

Det får anses vara god hushållning med naturresurser med fortsatt brytning inom ett redan ianspråktaget område under förutsättning att behov för materialet finns i närområdet.

Avdelning miljö och bygg bedömer att den verksamhet som bolaget planerar att bedriva kan innebära att olägenheter för människors hälsa eller miljön uppstår. Olägenheter kan uppkomma till följd av vibrationer vid sprängning, utsläpp till luft från avgaser och damm, utsläpp till mark och vatten främst från olje- och bränsleläckage vid tillbud, kväveläckage och suspenderade partiklar från sprängningar. Buller uppstår framför allt vid krossning, sortering, skutknackning, lastning och lossning av material samt transporter till och från anläggningen.

Bolaget har i miljökonsekvensbeskrivningen redogjort för miljöeffekter, konsekvenser och planerade skyddsåtgärder för verksamheten. Avdelning miljö och bygg bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen i huvudsak innehåller de uppgifter som anges i 6 kap. 35 § miljöbalken. Avdelning miljö och bygg bedömer att den sökta verksamheten bör kunna tillåtas.

Återvinning för anläggningsändamål

Ansökan omfattar verksamhetskod 90.141, "återvinna avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa". I ansökan framgår det att syftet är att kunna ta in schaktmassor för att använda löpande till efterbehandling av täkten. Avdelning miljö och bygg anser att det inte är lämpligt att ta emot massor som är förorenade upp till ringa risk, för att använda till återställning av täkten. Vi bedömer att det inte är rimligt att tillståndet omfattar en verksamhetskod som generellt medger att schaktmassor med olika ursprung och mängder, med en viss föroreningsnivå används till detta ändamål. Vår bedömning är att tillståndet inte ska omfatta verksamhetskod 90.141. Om massor ska tas in utifrån för att användas till återställning av täkten bör dessa i sådana fall vara massor som kan användas utan att anmälas, om återvinningen inte är anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251). I annat fall bör återvinningen anmälas till avdelning miljö och bygg vid varje enskilt tillfälle.

Vibrationer vid sprängning

Den planerade fortsatta brytningen kommer gå närmare mot närliggande bebyggelse. Därmed finns en ökad risk för störning från buller och vibrationer. För vibrationer vid sprängning har mätningar visat att de i dagsläget ligger relativt högt i en av mätpunkterna. Som högst uppmätt värde 3,5 mm/s att jämföra med villkorade 4 mm/s. Av villkor bör det på ett tydligt sätt framgå hur mätningar ska utföras för att kontrollera efterlevnad.

Årliga produktionsmängder

I ansökan är det otydligt vad den maximala produktionen årligen kan uppgå till. Det står angivet att normalproduktion planeras till ca 200 – 345 000 ton men kan öka vid specifika projekt. Det bör framgå vad produktionen under ett år maximalt kan uppgå till, då detta påverkar antalet sprängningar, krossningsperioder, transporter osv. och därmed risken för olägenheter.

Synpunkter från kommunekolog

Verksamheten söker tillstånd för en stor täkt som medför en stor påverkan på den naturmiljö man lånar, så efterbehandlingen bör ha en hög ambitionsnivå. I MKB:n anges att det finns förutsättningar för att skapa mervärden, men de åtgärder som sedan föreslås handlar i slutändan mer om att "jämna ut och plantera" vilket inte kommer leda till att uppfylla det scenario som beskrivs i MKB:n. Det övergripande syftet med efterbehandlingen av området bör tydligt framgå i ett villkor, där målsättningen med efterbehandlingen bör vara att ge goda förutsättningar för biologisk mångfald och därmed inte en förväntad optimerad skogsproduktion. Det är ett stycke natur som ska återskapas, med all dess innehåll av variation och därmed olika förutsättningar för skogstillväxt.

Alla slänter behöver inte snedsprängas, vissa vertikala ytor kan lämnas, framför allt i lägen vända mot söder. Det går att skapa hyllor i de vertikala ytorna för att öka säkerheten (kortare fallhöjd) och som häckningsplats för bland annat rovfåglar. Endast avtäckningsmassor bör användas vid efterbehandlingen och helst bör ingen jord utifrån föras in, då risken finns att vegetationstypen då kommer att bli främmande för området. Området bör absolut inte sprutsås. Om avbaningsmassorna inte räcker så kan det prioriteras att täcka de grova sprängmassorna nedanför slänter. I och för sig tillför stenhögar också naturvärden i rimlig mängd, men de här massorna är så grova och kantiga att de ändå bör täckas. Om det blir ytor över som inte kan täckas med jord så är det inget problem utan snarare en fördel. Den naturtyp som tas bort är till stor del hållmarkstallskog och att då nyskapa en lika karg och fattig miljö, det vill säga berg och sten utan så mycket jord på, så är chansen större att få någonting som liknar den ursprungliga miljön. Tall kan planteras där det utifrån utfallet av ovanstående förfaringsätt är möjligt. Övriga delar kan lämnas oplanterade. Annan vegetation som med tiden

kommer in i området bör ske genom naturlig spridning från omgivningen och inte via sådd. Om det blir stora block och stenhögar kvar inne i tälten kan de ses som nya biotoper vilket tillför mer variation. Kvarstående vatten och försumpning ska också ses som nyskapande av biotoper. Beroende på hur hydrologin ser ut kan man med fördel också aktivt sträva efter att skapa vattenytor och våtmarksliknande miljöer. Målbilden med efterbehandlingen bör inte vara en jämn skogsplanerad yta med avrundade slänter såsom efterbehandlingsplanskartan ser ut, utan kan vara enligt följande:

En ojämn botten med varierad fuktighet, där det mesta antagligen blir torrt och stenbundet men där det även finns blötare partier. Slänterna är varierade, vissa delar är avjämnade och täckta med avbaningsmassor medan andra är branta/vertikala med hyllor. Vegetationen består av tallskog som till stor del kan vara väldigt långsamväxande, liknande en ursprunglig hållmarksskog, andra delar saknar träd och i fuktigare delar uppträder en våtmarksflora som med tiden blir naturligt etablerad. Vattensamlingar ger utrymme för ytterligare arter.

Sammanträdet

Avdelningen miljö- och bygg föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer arbetsutskottets förslag 2019-11-13 § 208 under proposition och finner att miljö- och byggnadsnämnden bifaller förslaget.

Beslutsunderlag

Norrbottnens Entreprenad och Maskins AB:s ansökan om tillstånd enligt 9 kap Miljöbalken, bergtäkt inom fastigheterna Rutvik 11:20 och S:1 Degerberget Luleå kommun, M-2019-3547-5

Beslutet skickas till

Länsstyrelsen i Norrbottens län